

Derfor er disse ord, hvor de svære de end kan være at sige for mange, selve kernen til en forståelse af, hvordan vi kommer videre i fællesskabet. De kommende 2 års arbejde i Fælleskommissionen eller Selvstyrekommissionen må og skal derfor baseres på disse fundamentale kendsgerninger, hvis ikke den skal ende med blot at udvikle nye indholdstomme, kosmetiske indgreb.

Der er ingen tvivl om, at Grønlands vej mod selvstændigheden vil blive næsten lige så lang, kroget og svær som etableringen af motorvejene i Jylland. Men at det vil lykkes en dag er til gengæld også lige så sikkert, som at der en dag vil være motorveje hele vejen gennem Jylland. Vi må ligesom den jyske motorvejsmafia blot have den nødvendige tålmodighed, gøre vort forarbejde og fortsætte vores politiske fodarbejde.

De næste skridt på Grønlands vej mod selvstændighed vil naturligt koncentrere sig omkring spørgsmål som udvikling af egen økonomi, uddannelse af egen arbejdskraft, udbygning af egen udenrigspolitisk kompetence.

Lad mig så sige nogle få ord om disse forhold. Først udvikling af egen økonomi: Nu må vi have sat turbo på udnyttelsen af de ressourcer i Grønland, som vi ved vi har, men som i dag ligger ubrugte hen. Jeg tænker her først og fremmest på vores enorme vandressourcer. De skal omsættes til produktion og eksport af drikkevand. Men også mulighederne for udvikling af fremtidens energiformer på basis af de enorme vandressourcer bliver et af de områder, vi skal beskæftige os med i den dansk-grønlandske selvstyrekommission.

Uddannelse af egen arbejdskraft: Vi må i gang med en nøjagtig registrering af den forventede og ønskede efterspørgsel af uddannet arbejdskraft, som Grønland vil have inden for de næste 10-15 år. På baggrund af en sådan behovsanalyse må vi tilrettelægge de nærmeste års uddannelsespolitik hjemme og ude i verden, og så må vi iværksætte de nødvendige incitamentsformer, der sikrer, at vores unge både uddanner sig i forhold til landets behov og vender hjem efter endt uddannelse.

Udenrigspolitisk kompetence: De aftaler, der dels er indgået mellem den danske regering og Grønlands landsstyre om udenrigspolitik, dels mellem USA, Grønland og Danmark om Thule Air Base, er prisværdige og peger alle fremad. Men nu er det altså helt afgørende, at Grønland forstår at udnytte de underliggende muligheder

i det nye og omfattende samarbejde med USA, som er modlydelsen for den amerikanske militære tilstedeværelse i Thule.

Hvis det lykkes, er der store, nye muligheder foran os, både af udenrigspolitisk, handelspolitisk, forskningspolitisk og økonomisk-teknisk art. Den nye fælleskommission har mange åbne muligheder foran sig, hvis den forstår at gribe dem. Den har, som statsministeren udtrykker det, fået lagt et spor til fornyelse af forholdet mellem Grønland og Danmark.

Lad mig allerede nu følge dette spor og henviser til begrebet Free Association, som er et FN-ankendt og velkendt begreb for forholdet mellem to selvstændige stater, der har valgt – med streg under valgt – at være sammen frivilligt.

Både Holland, USA, New Zealand og andre lande, som Danmark ynder at sammenligne sig med, har for længst indført sådanne ordninger for deres tidligere kolonier og dermed givet disse et langt friere internationalt og selvstændigt råderum, end Grønland og Færøerne har i dag. Det er modellen, hvor man lader kærligheden og selvstændigheden gå hånd i hånd i stedet for at skilles i vrede og uvenlighed. Måske er det en model, som begge parter skulle studere nøjere i forbindelse med det kommende arbejde.

Til det kan jeg oplyse, at den nordatlantiske gruppe i Folketinget nu gennem 3 år har haft en gruppe af uvildige internationale juridiske eksperter nedsat til at studere folkeretten og Grønlands og Færøernes forhold hertil. Juristerne har nu færdiggjort deres arbejde, og vi vil inden udgangen af denne måned offentliggøre den rapport og de mange bilag hertil, som gruppen har tilvejebragt, herunder også et særligt afsnit netop om lande i samarbejde under Free Association. Vi håber, at det bliver til inspiration, ikke kun for kommissionen, men for både Folketinget, Landstinget og Lagtinget i de kommende drøftelser om: »... et samarbejde med rigsfællesskabet i pagt med tiden«.

Lad mig også benytte denne lejlighed til at lykønske Danmark med det forventede kommende medlemskab af FN's Sikkerhedsråd og forhåbentlig også formandsposten i FN's Antiterrorkomité.

Jeg er i al beskedenhed temmelig sikker på, at Grønlands mangeårige bidrag til den vestlige verdens sikkerhed i almindelighed og amerikanernes sikkerhed i særdeleshed ikke har forringet den danske stats vej til disse betydningsfulde internationale positioner.